

Z działalności naukowo-badawczej Zakładów Gleboznawstwa SGGW i IUNG w Warszawie

Prace Zakładów Gleboznawstwa SGGW i IUNG w Warszawie mają na celu przede wszystkim scharakteryzowanie właściwości ważniejszych gleb województw warszawskiego i łódzkiego oraz zapoznanie się z procesami, które mogą zadecydować o wzroście żyzności tych gleb, a więc o możliwo-

ści uzyskiwania z nich coraz to większych plonów roślin uprawnych.

Działalność tych zakładów w 1952 r. przedstawiała się następująco:

1. Opracowywano w dalszym ciągu temat długofalowy, dotyczący zawartości niektórych mikroelementów w ważniejszych glebach województw warszawskiego i łódzkiego, a w szczególności oznaczono zawartość tytanu i manganu rozpuszczalnego w stęż. H_2SO_4 oraz boru rozpuszczalnego w wodzie, w ważniejszych glebach woj. warszawskiego (A. M u s i e r o w i c z, E. L e s z c z y ń s k a, H. Z o w a l l).

2. Zajmowano się w dalszym ciągu zagadnieniem, dotyczącym zawartości kationów wymiennych (Ca, Mg i K) w ważniejszych glebach woj. warszawskiego i charakterystyką kompleksu sorbcyjnego tych gleb (A. M u s i e r o w i c z, K. K o n e c k a-B e t l e y i J. H o i n k a). Praca ma nie tylko teoretyczne, ale i praktyczne znaczenie, chodzi tu bowiem o wyciągnięcie wniosków co do ewentualnych potrzeb wapnowania ważniejszych gleb woj. warszawskiego.

3. Scharakteryzowano gleby brunatne i czarne ziemie okolic Łączycy (A. M u s i e r o w i c z, K. K o n e c k a-B e t l e y i F. K u ź n i c k i). Jeżeli chodzi o wzmiankowane gleby brunatne, to dotychczas były one uważane za gleby bielcowe.

4. Kontynuowano temat długofalowy „Zagadnienie klasyfikacji gleb piaskowych“ (F. K u ź n i c k i).

5. Kontynuowano temat długofalowy „Skład mineralogiczny piasków glebowych“ (E. C h l i p a l s k a). Celem tematu jest stwierdzenie czy istnieje zależność między składem mineralogicznym piasków, a ich zasobnością w składniki pokarmowe roślin.

6. Wykonano szereg analiz mechanicznych i chemicznych gleb z woj.

łódzkiego i warszawskiego. Materiał analityczny pozwoli na opracowanie w przyszłości szczegółowych monografii gleb wzmiankowanych województw (praca zespołowa).

7. Scharakteryzowano niektóre właściwości fizyczne (ciężar właściwy, ciężar objętościowy, porowatość, pojemność wodna kapilarna, pojemność powietrzna, zawartość wodoodpornych gruzełków) ważniejszych gleb woj. warszawskiego (A. M u s i e r o w i c z i C z. Ś w i ę c i c k i). Temat będzie ukończony i opublikowany w 1953 roku.

8. Przeprowadzono badania zespołowe terenowe gleboznawczo-kartograficzne w woj. łódzkim na obszarze 360.000 ha (A. M u s i e r o w i c z, B e t l e y, E. L e s z c z y ń s k a, Z. O l s z e w s k i, C z. Ś w i ę c i c k i). Prace te mają na celu zebranie materiałów, na podstawie których zostanie w przyszłości opracowana mapa gleb oraz mapa klas użytkowych gruntów woj. łódzkiego w skali 1 : 300 000. Mapy takie są niezbędne dla celów gospodarczych i do planowania.

9. Opracowano nową, szybką metodę do oznaczania niektórych właściwości fizycznych gleb (ciężaru obj., ciężaru właściwego, porowatości, pojemności kapilarnej wodnej i pojemności powietrznej), konstruując do tego celu specjalny aparat (C z. Ś w i ę c i c k i).

10. Kontynuowano w dalszym ciągu badania, mające na celu stwierdzenie, jaki wpływ wywiera płodozmian W i l i a m s a oraz mieszanki traw i motylkowych na zawartość próchnicy i fizyczne własności czarnej ziemi koci-szewskiej oraz skierniewickiej gleby bielcowej, wytworzonej z gliny zwałowej (praca zespołowa).

11. Opracowano mapę gospodarstwa DOKP Milanówek w skali 1 : 2 000

(K. Konecka-Betley i Cz. Świącicki).

12. Scharakteryzowano gleby leśne leśnictwa Głuchów (gospodarstwo leśne doświadczalne SGGW i opracowano mapę tych gleb w skali 1 : 5 000 (M. Tuszyński).

13. Zbadano metodą elektrodializy właściwości szeregu krajowych wapieni różnych formacji geologicznych stwierdzając, które z nich po rozmieleniu będą najlepiej nadawały się do wapnowania kwaśnych gleb (A. Musierowicz, E. Chlipalska, K. Konecka-Betley, Cz. Świącicki). Badania te wchodzi w cykl badań, celem których jest częściowe zastąpienie przy wapnowaniu gleb wapna palonego przez rozmielone krajowe wapienie.

14. Opracowano dla Hydroprojektu mapy glebowe i bonitacyjne sześciu powiatów woj. warszawskiego w skali 1 : 100 000 z krótką charakterystyką tych gleb (F. Kuźnicki, Z. Olszewski, Cz. Świącicki). Mapy służyć będą jako podstawa do projektu racjonalnego zagospodarowania dorzecza Bugo-Narwi.

15. Opracowano przy współudziale innych Zakładów Gleboznawczych „System klasyfikacji gleb ornych“. System ten ma być podstawą dla oznaczania klas użytkowo-rolniczych naszych gleb (M. Musierowicz, F. Kuźnicki, Z. Olszewski, R. Truszkowska, F. Zol).

16. Opracowano schemat, przedstawiający przebieg rozwoju i kształtowanie się gleb polskich, w oparciu o teorię Williama o jedynym procesie glebotwórczym (A. Musierowicz, F. Kuźnicki, Z. Olszewski). Schemat ten był umieszczony na Wystawie Agrobiologicznej w Warszawie w 1952 r.

Prace opublikowane:

1. Zawartość manganu i tytanu w ważniejszych glebach polskich: (A. Musierowicz. Postępy Wiedzy Rolniczej z. 6/1952 r.).
2. Nowa metoda oznaczania niektórych właściwości fizycznych gleb. (Cz. Świącicki, Biuletyn CIR nr 4/1952 r.).

Prace oddane do druku:

1. Zawartość tytanu i manganu rozpuszcz. H_2SO_4 w glebach woj. warszawskiego. (A. Musierowicz, E. Leszczyńska, H. Zowalla). Roczn. Glebozn.
2. Aktywność wapieni różnych formacji geologicznych. (A. Musierowicz, E. Chlipalska, K. Konecka-Betley i Cz. Świącicki). Roczn. Nauk Roln.
3. Gleby brunatne i czarne ziemie okolic Łęczycy. (A. Musierowicz, K. Konecka-Betley, F. Kuźnicki). Roczniki Gleboznawcze.
4. Nowa metoda oznaczania niektórych właściwości fizycznych gleb. Cz. Świącicki. Roczniki Gleboznawcze.
5. Gleboznawstwo szczegółowe. A. Musierowicz. PWRiL.
6. Klasyfikacja gleb polskich. A. Musierowicz. Roczniki Glebozn.
7. Gleby słone. A. Musierowicz. Roczniki Gleboznawcze.

Inne prace:

1. Brano czynny udział w pracach Komisji Klasyfikacji i Nomenklatury gleb PTG oraz w zjazdach naukowych (na ostatnim zjeździe naukowym PTG w Krakowie pracownicy zakładów wygłosili dwa referaty naukowe).
2. Przygotowano zbiory regionalne minerałów i ważniejszych skał polskich z tablicami objaśniającymi (E. Chlipalska).

A. Musierowicz

Z prac Katedry Paszoznawstwa we Wrocławiu

Katedra Paszoznawstwa Wydz. Zoot. Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu utworzona w końcu roku 1951 z dawniejszej Katedry Botaniki i Nauki o Paszach Wydz. Wet. Uniw. Wrocławskiego jako pierwsza na terenie wyższego szkolnictwa rolniczego, polskiego, znajdowała się w roku 1952 w stadium organizacji. Zadaniem jej są prace naukowo-badawcze nad wytwórczością i wartością pasz wszelkich gatunków oraz kształcenie w tym kierunku przyszłych zootechników.

Dotychczasowy dorobek Katedry — oprócz wykładów i ćwiczeń (paszoznawstwo, organizacja bazy paszowej) — obejmował określenie wartości pastewnej i higienicznej materiałów pastewnych, które w formie próbek nadsyłanych przez PGR i spółdzielnie produkcyjne w ilości około tysiąca, Katedra przebadła, utrzymując tym samym żywy kontakt z terenem. W związku z tą działalnością kierownik Kate-

dry prof. dr Bronisław Janowski opracował skrypt dla studentów pt. „Analiza Botaniczna Pasz” (Wyd. PWN 1952) oraz „Otręby i stwierdzanie ich wartości pastewnej i higienicznej” (Med. Wet. Nr 2/52), dalej „Pastwisko i łąka w życiu kłaczy żrebnej i żrebięcia” (Med. Wet. 5/52) oraz z adiunktem dr Władysławem Janowskim „Związki mineralne jako czynnik zdrowia zwierząt” (Med. Wet. Nr 10/52) i „Rośliny w lecznictwie zwierząt” (Med. Wet. Nr 4/52). Adiunkt Katedry dr Lesław Lewandowski rozpoczął studia nad toksykologią krajowych gatunków rodzaju *Senecio*, a starszy asystent Katedry Tadeusz Bąk bada toksyczność pasz treściwych, zakażonych grzybkami rodzaju *Tilletia*. Obie prace powyższe są już na ukończeniu.

B. Janowski